

ÚLOHY

1. Balada *Zakliata panna vo Váhu a divný Janko* je zložitou básnickou skladbou. Skladá sa z troch častí:

I. Úvodná, lyrická časť

II. Text balady ľudového typu s tradičnou kompozíciou

III. Zvestovanie pastierika o smrti Janíka

Úvodná, subjektívizovaná časť (a takisto aj záverečná) sa líši od balady ľudového typu obsahom i formou (napr. rozsahom veršov alebo tým, že nie je členená na strofy). Sú to osobné spovede romantického samotára, obrazy jeho rodného kraja, detstva a mladosti, jeho nepokoja a blúdenia po salašoch a po brehoch Váhu. V tejto časti sa nachádza aj charakteristika divného Janka (jeho postava poskytla prezývku Jankovi Kráľovi – mnohí literárni teoretici a súčasníci nachádzali v divnom Jankovi niektoré vlastnosti autora).

a) Nájdite a vyznačte 1., 2. a 3. časť balady.

b) Zoštylizujte na základe úvodnej časti charakteristiku divného Janka.

---

2. a) Nájdite v druhej časti skladby niektoré charakteristické znaky balady (*pozri heslo balada v Slovníku literárnovedných termínov*).

---

b) Pokúste sa nájsť v balade odpoveď na tieto otázky:

Kto mohol podľa povery odkliať zakliatu pannu?

V ktorý deň roku a o koľkej vychádzala z rieky zakliata panna?

Prečo zahynul Janko? (Čo zabudol spraviť?)

---

3. Pokúste sa vysvetliť, čo symbolizovala, čoho alegóriou bola

a) „zakliata panička“,

b) hrdinova snaha odkliať ju,

c) jeho smrť spôsobená tým, že „múd' si neprevrátil“.

---

4. Nájdite v balade príklady na metafory, personifikácie, prirovnania. Všimnite si, ako obdivuhodne lyricky opisuje básnik krajinu formou prirovnania k smutnej vdove, i to, ako majstrovsky evokuje prizračné nočné scenérie (evokovať = vyvolať, vyčariť, navodiť).

---

5. Nájdite v ukážke jazykové prvky svedčiace o vplyve ľudových piesní na tvorbu J. Kráľa.
